

GOSPODARSTVO

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 28. septembra so pripeljali šeparji na 34 vozov 64 zaklanih svinj, 1 telico in 3 teleta. Kmetje so pripeljali 14 voz sadja, 12 vozov krompirja, 22 vozov čebule ter zelja, 12 vozov sena, 6 voz otave in 3 voze slame. Svinjsko meso so prodajali po 15—30 Din. Krompir 0.80—1.25, čebula 2—3, zelje 0.80—1. Seno 75 do 85, otava 70—80, slama 60—85. Pšenica 2.50, riž 2, ječmen 2, oves 1.50, koruza 2, proso 3 do 3.25, fižol 2.50—3, grah 6—8. Kokoš 30—40, piščanci 20—30, raca 25—30, gos 65—70, puran 70—80, domači zajec 10—40. Česen 10—12, kislo zelje 4, kislja repa 2, gobe 2.50. Jabolka 3—6, hruške 4—8, slive 2—4, breskve 8—10, grozdje 8—12. Mleko 2.50, smetana 12.14, surovo maslo 40. Jajca 1.50 med 20—25 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 5 konjev, 12 bikov, 106 volov, 313 krav in 8 telet; skupaj 444 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 24. septembra 1929 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od Din 9.50—10; poldebili voli od Din 8.75—9; plemenski voli od Din 8—8.50; biki za klanje od Din 7—8.50; klavne krave debele od Din 7—8; plemenske krave od Din 6—6.50; krave za klobasarije od Din 5—5.50; molzne krave od Din 6.50—7.50; breje krave od Din 6.50—7.50; mlada živina od Din 7 do 11. Prodanih je bilo 308 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 25 komadov, v Italijo 29 komadov.

Na svinjski sejem v Mariboru 27. septembra so pripeljali 355 svinj in 2 kozi. Cene so bile sledeče: prasci 5—8 tednov stari 100—125 Din, 7—9 tednov stari 200—250 Din, 9—4 mesece stari 350—400 Din, 5—7 mesecev stari 450 do 550 Din, 8—10 mesecev stari 650—850 Din, eno leto stari 1100—1400 Din. En kg žive teže se je prodajal po 10—12.50, mrtve pa po 17—18.50 Din. Prodanih je bilo 265 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso 1 kg od Din 12—20; telečje meso od Din 20—25; svinjsko meso, sveže od Din 15—27.50.

*

Gospodarska obvestila.

Dramlja. Podružnica sadjarskega in vrtnarškega društva v Dramljah pri Celju priredi dne 8. in 7. oktobra 1929 sadni ogled. Ker se v mesecu oktobru producira veliko raznih lepih namiznih sort sadja, smo se odločili, da razstavimo svoje sadje na zgoraj določena dneva, kjer si ga bo lahko vsak interesent ogledal in ob enem se bodo tudi lahko sklepale tozadavne kupčije. Razstavilo se bo še ob enem sledeče: Vinski mošt, med, konzervirano sadje, sadna draveza, vinske trte, cvetlice, strokovne knjige, orodje itd. Vsi, ki se zanimajo za to velevalno panogo, se vabite, da gotovo pridete na razstavo, kjer si lahko ogledate krasen pridelek našega kraja in ob enem tudi dobite vsa potrebna pojasnila in navodila.

25 letnica znane mariborske tvrde. Dne 4. oktobra praznuje 25 letnico obstoja znana tvrda Franc Podgoršekov naslednik Franjo Bela. Imenovana tvrda preskrbuje že od leta 1904 celo Slovenijo s prvovrstnimi protezami (umetnimi nogami in rokami) ter bandažami lastnih izdelkov. Daleč je znana njena zaloga najbolj trpežnih rokavic in nogavic. Vsem priporočljivi tvrdki k jubileju iskreno čestita »Slovenski Gospodar«.

Mednarodni vinski trg.

V mednarodni vinski trgovini vlada še popoln mir. Povsod zasledujemo razvoj vinogradov z velikim zanimanjem. Po dosedanjem stanju je računati povsod z dobro kvaliteto. Cene še niso ustvarjene, ker še niso pričeli s splošno trgatvijo nikjer, kakor na Španskem. Na španskem vinskem trgu se je kar nenadoma pojavila Francija.

V Avstriji še danes razmišljajo, od kod bi bil nakup novih vin najbolj ugoden. Avstrijci računajo, da se bodo ustalile vinske cene na enaki višini v Italiji, na Madžarskem, v Jugoslaviji in Rumuniji. Inozemske mošte že ponujajo po Avstriji. Nova jugoslovanska vina so na Dunaju na ponudbo od 33—35 šilingov hekto.

Po nekaterih krajih na Nižjem Avstrijskem bodo začeli s trgatvijo začetkom oktobra, ker so vinogradi dozoreli in vinogradniki rabijo denar. Kakor na Nižjem Avstrijskem je vinski trg tudi na Gradiščanskem (Burgenlandu). Tudi tukaj bo trgatve bolj zgodnja, nego so pričakovali prvotno.

Splošna trgatve na Madžarskem bo pričela 5. oktobra. O novih cenah, ki se še le bodo razvile, ni znanega nič gotovega. Trgovina z zgodnjimi mošti je prav malenkostna, ker proda Ogrska zelo veliko ranega namiznega grozdja. Kvalitativni izgledi so zelo dobri, količina se bo pa radi suše znatno zmanjšala.

V Jugoslaviji bodo ustvarjene cene kmalu po pričetku trgatve. Na mednarodnem vinskem trgu pričakujejo splošno trgatve po jugoslovanskih vinogradih bolj proti sredini oktobra.

V Nemčiji tožijo radi pomanjkanja d'zja in radi stalne suše. Zorenje hitro napreduje, jagodje pa ostaja majhno. V krajih ob Renu vsebujejo zgodnji mošti 18—19.5 stopinj Klosterneuburg. Cena starim nemškimi vinom zelo pada.

Na Luksemburškem se radi stalne suše grozdje ni tako razvilo, kakor je bilo prvotno pričakovano. Letošnja trgatve bo znatno večja in boljše od lanske.

V Švici so začeli trgati 25. septembra. Lepo vreme je stalno in kvalitetni upi so najboljše. Švicarski zgodnji mošti so kazali 14.5—16 stopinj Klosterneuburg.

Položaj na Italijanskem vinskem trgu je v očigled trgatvi čisto nesiguren. Trgatve je pričela na otoku Sardiniji.

V Franciji so imeli po nekaterih vinorodnih krajih neurja z utrganji obilakov. Nalivi so povzročili zelo mnogo škoda in je tudi kakovost mnogo trpele. Drugi kraji pa zopet tožijo o suši. Položaj na Francoskem je v občem negotov in presenečenja niso izključena.

Na Alžirskem v Južni Afriki so vinske cene poskočile. Letošnja kvaliteta je tako izborna, da je lastniki niti ne ponujajo na razprodajo.

O naši sadni trgovini.

Naša dežela je toliko srečna, da pridelava obila zlahknega sadja. Sadje uporabimo na razne načine: veliko ga pojedemo v presnem stanju, po kakovosti slabše sadje predelamo v pijače, nekaj ga tudi uporabimo za izdelavo marmelad in sadnih konzerv; veliko pa, lahko bi rekli večino, pa izvažamo, kar je za nas velikega gospodarskega pomena.

Ob priliki potovanja na Čehoslovaško, sem si ogledal praški sadni trg. Tam se prodaja razna roba, od jabolk pa do južnega sadja. Zanimivo je, da se zadnji čas veliko konsumirajo ameriška jabolka. To sadje je res drago, toda ker je zelo okusno sortirano ga konsumenti zelo cenijo. Poleg tega so ta jabolka parafinirana. Taki plodovi redkeje gnijejo, ker jih ta voščena prevlaka varuje pred boleznimi; obenem pa s svojim bleskom poveča vrednost sadja.

Veliko se vidi tirolskega in domačega sadja, posebno pa hrušk, ki na Češkem najbolj uspevajo. Zato se splača iz naših krajev izvažati na Čehoslovaško le jabolka.

Poleg tega je videti tudi jugoslovansko sadje. Zastopana so štajerska jabolka in bosanske slive. Naša jabolka pridejo na trg slabo spravljena; sadje je nesortirano, obtočeno, večkrat se vidijo tudi odtisi prstov in predolgih delavčevih nohtov, ki se na plodovih opazijo po daljšem ležanju.

Zato se naše sadje tudi slabo proda-

je, čeravno se po kakovosti lahko meri celo s tirolskim. Krivi so tega producenti, kakor tudi trgovci.

Večkrat se zgodi, da naš sadjar proda sadje kupcu, ki ga zopet proda prekupcu, še le od tega kupi kak trgovec, ki ga odpošlje pravemu kupcu v inozemstvo. Ta ga proda razprodajalcu, ki sadja sam navadno ne razprodaja na drobno, temveč ga razdeli med branjevece. Ker pa vsak od teh hoče nekaj zaslužiti, si lahko mislite, kako drago je tako sadje. Zato je potrebno podpirati trgovce, ki sadje direktno prodajejo.

Bolelo me je, ko sem videl na praškem trgu naša jabolka, ki so bila nasipana v košare in jih je branjeveca imela čisto zadaj za seboj na tleh. Z veseljem sem pogledal na primer na bosanske slive, ki so zavzemale lepo mesto ter so bile sortirane in vložene v košare.

Tako torej naše, tako tuje sadje. Če nočemo sadne trgovine z inozemstvom izgubiti, moramo sadje vestneje spravljati, obirati le zrele plodove, trgati z roko in odbrati slabe plodove, ki naj se predelajo v pijače in drugo; prodati le prvovrstno sadje, ki ima vedno boljše cene.

Trgovec, ko vidi pomočnika, da je postavil železni meter k vroči peči: »Tega ne stori nikdar več! Mar ne veš, da se vsaka reč na gorkem raztegne? Kam pa bomo prišli, če bomo tako merili!«